

**ความตกลงว่าด้วยการลงทุนภายใต้
กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจซึ่งครอบคลุมด้านต่างๆ
ระหว่างรัฐบาลแห่งประเทศไทยและสมาคมประชารัฐอาเซียน**

รัฐบาลแห่งประเทศไทยและสมาคมประชารัฐอาเซียน ได้ร่วมมือกันจัดตั้งคณะกรรมการลงทุนร่วมกัน สำหรับดำเนินการลงทุนในประเทศไทย ตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา 1 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งคณะกรรมการลงทุนร่วมกัน ให้เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 1 แห่งพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จนกว่าจะมีกฎหมายใหม่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ไม่เกินห้าปี นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

**ข้อ 1
คำนิยาม**

เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้

- (ເອ) **ປະເທດສາມາຊິກອາເຊີຍ** ໝາຍດຶງ ບຽນໃນດາຮູສ່າລາມ ຮາຊາພາຈັກກົມພູ້ຈາ ສາທາຣົວໝູອິນ ໂດຍເຊີຍ ສາທາຣົວໝູປະເທີປ່ໄຕຍປະຊານລາວ ມາເລເຊີຍ ສາທາພົມມ່າ ສາທາຣົວໝູພິລິປິປິນສີ ສາທາຣົວໝູ ສິງຄົມໂປ່ຣ ຮາຊາພາຈັກ ໄກຍ ແລະ ສາທາຣົວໝູສັງຄົມນິຍມເວີດນານ ແຕ່ລະປະເທດ
- (ບີ) **ກຸ່ມປະເທດສາມາຊິກອາເຊີຍ** ໝາຍດຶງ ບຽນໃນດາຮູສ່າລາມ ຮາຊາພາຈັກກົມພູ້ຈາ ສາທາຣົວໝູ ອິນ ໂດຍເຊີຍ ສາທາຣົວໝູປະເທີປ່ໄຕຍປະຊານລາວ ມາເລເຊີຍ ສາທາພົມມ່າ ສາທາຣົວໝູພິລິປິປິນສີ ສາທາຣົວໝູສິງຄົມໂປ່ຣ ຮາຊາພາຈັກ ໄກຍ ແລະ ສາທາຣົວໝູສັງຄົມນິຍມເວີດນານ ລວມກັນ
- (ຕີ) **ກາຮັດຖຸນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄຸມ** ໝາຍດຶງ ໃນສ່ວນທີ່ເກີ່ມກັບປະເທດກາຕີ ກາຮັດຖຸນໃນອານາເຫດຂອງຕຸນ ໂດຍຜູ້ລັດຖຸນຂອງປະເທດກາຕີອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ທີ່ມີອຸ່ນ ວັນທີການຕົກລົງນີ້ມີຜລໃຫ້ບັນກັນ ຩີວີ່ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງໄດ້ນຳ ຩີວີ່ຂໍ້ມູນໃນກາຍໜຶ່ງ ແລະ ທີ່ໄດ້ຮັບກາຍຍອມຮັບໃຫ້ເຂົ້າມາຕາມກຸ່ມໝາຍ ຮະເບີບນີ້ບັນກັນ ແລະ ນໂຍນາຍແໜ່ງໜີ່ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຈະຕື່ອງໄດ້ຮັບການເຫັນຫອນເປັນລາຍລັກນີ້ອັກຍເປັນກາເຄົາພະ¹ ໂດຍໜີ່ນຳງານຜູ້ມີຈຳນວນຂອງຕຸນ ດ້ວຍການຮັດນຳນາມປັບໃຫ້ໄດ້
- (ດີ) **ຄູ່ພິພາກ** ໝາຍດຶງ ຜູ້ລັດຖຸນຜູ່ພິພາກແລະປະເທດກາຕີຜູ່ພິພາກ
- (ເອີ) **ປະເທດກາຕີຜູ່ພິພາກ** ໝາຍດຶງ **ປະເທດກາຕີທີ່ຄູກເຮົາກົງສິທິທິກາຍໄດ້** (ກາຮະຈັນຫຼືພິພາກ ດ້ວຍການລັດຖຸນຮ່ວມປະເທດກາຕີກັບຜູ້ລັດຖຸນຂອງປະເທດກາຕີອີກຝ່າຍໜຶ່ງ)
- (ເອົບ) **ກ່ຽວຂ້ອງຄຸມຕົກລົງ** ໝາຍດຶງ ກ່ຽວຂ້ອງຄຸມຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຮ່ວມມືອຳທາງເສດຖະກິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄຸມດ້ວຍ ຕ່າງໆ ຮະຫວ່າງຮູ້ນາລແໜ່ງປະເທດສາມາຊິກສາມາຄົມປະຊາທິແໜ່ງເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄດ້ແລະ ສາທາຣົວໝູເກາະລີ
- (ຈີ) **ສຸກລົງເງິນຕາກໍາໄໝໄດ້ໂດຍສີ** ໝາຍດຶງ ສຸກລົງເງິນຕາກໍາໄໝໄດ້ໂດຍກອງຖຸນ ກາຍໄດ້ຂໍ້ອັບທຸກຂອງຄຸມຕົກລົງແລະ ທີ່ແກ້ໄຂຫລັງຈາກນີ້
- (ເອົຈ) **ແກຕສີ** ໝາຍດຶງ **ຄວາມຕົກລົງທີ່ໄປວ່າດ້ວຍການຄ້າບຣິກາຣ ທີ່ຄູກກຳນົດໄທເປັນເຊັ່ນນີ້** ໂດຍກອງຖຸນ ກາຍໄດ້ຂໍ້ອັບທຸກຂອງຄຸມຕົກລົງແລະ ທີ່ແກ້ໄຂຫລັງຈາກນີ້
- (ໄອ) **ຄະນະກຣມການດໍາເນີນງານ** ໝາຍດຶງ **ຄະນະກຣມການດໍາເນີນງານທີ່ຈັດຕັ້ງຫິນກາຍໄດ້** 5.3 ຂອງກ່ຽວຂ້ອງ **ຄວາມຕົກລົງ**

¹ ເພື່ອຄວາມນູ່ງປະສົງໃນການກຸ່ມຄອງ ກະບວນການທີ່ເກີ່ມກັບກາຍໃຫ້ການເຫັນຫອນເປັນລາຍລັກນີ້ອັກຍເປັນກາເຄົາພະ ຈະຮະນູໄວ້ໃນກາພනວກ 1 (ກາຍໃຫ້ການເຫັນຫອນເປັນລາຍລັກນີ້ອັກຍ)

(เจ) การลงทุน หมายถึง สินทรัพย์ทุกประเภท ที่ผู้ลงทุนเป็นเจ้าของหรือควบคุม และที่มีลักษณะเป็นการลงทุน เช่น การผูกพันของเงินทุนหรือทรัพย์สินอื่น การคาดหวังในผลประโยชน์หรือผลกำไร หรือ การยอมรับความเสี่ยง และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะสิ่งต่อไปนี้

(หนึ่ง) สังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ และสิทธิในทรัพย์สินอื่นๆ อาทิ การจำนำสินทรัพย์ดหน่วย หรือการจำนำ

(สอง) หุ้นส่วน หุ้น และหุ้นภูมิของนิติบุคคล หรือส่วนได้เสียในทรัพย์สินของนิติบุคคล นั้น

(สาม) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นที่ยอมรับตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ ของประเทศไทย คือผู้ยอมรับการลงทุนและความตกลงระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทย คือผู้ยอมรับการลงทุนเป็นภาคี และค่าความนิยม

(สี่) ส้มปทานทางธุรกิจ² ที่ได้ตามกฎหมายหรือภายใต้สัญญา รวมถึงส้มปทานใด สำหรับการแสวงหา เพาะปลูก ปลูก หรือใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และ

(ห้า) สิทธิเรียกร้องในเงินหรือในการปฏิบัติใดๆ ที่มีมูลค่าทางการเงิน

แต่คำว่า การลงทุน ไม่ได้รวมถึง สิทธิเรียกร้องในเงินซึ่งเกิดจากเพียงแค่

(หนึ่ง) สัญญาเชิงพาณิชย์สำหรับการขายสินค้าหรือบริการ โดยบุคคลธรรมดาก่อนนิติบุคคล ในอาณาเขตของประเทศไทย คือหนึ่งแก่นบุคคลธรรมดาก่อนนิติบุคคล ในอาณาเขตของประเทศไทยอื่นใด หรือ

(สอง) การขยายสินเชื่อที่เกี่ยวกับธุรกรรมเชิงพาณิชย์ เช่น การให้กู้เพื่อการค้า

เพื่อความมุ่งประสงค์ในการกำหนดคำนิยามของการลงทุนในข้อนี้ ผลตอบแทนที่นำกลับมาลงทุน จะต้องได้รับการปฏิบัติเหมือนการลงทุน และการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในรูปแบบซึ่งสินทรัพย์นั้นได้ ถูกนำไปลงทุนหรือนำกลับมาลงทุนใหม่ จะต้องไม่กระทบต่อกุลลักษณะของสินทรัพย์ที่ถือเป็น การลงทุน

² ส้มปทานทางธุรกิจ รวมถึง สิทธิกิจให้สัญญา เช่น สัญญาการซื้อขายแบบเบ็ดเตล็ด สัญญาการก่อสร้างหรือสัญญาจ้างบริหาร โครงการ สัญญาการผลิตหรือแบ่งปันรายได้ รวมถึงส้มปทานหรือสัญญาอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และ สามารถรวมถึง เงินกองทุนสำหรับโครงการต่างๆ เช่น การสร้าง-ดำเนินการและโอนกรรมสิทธิ์ (บีโอที) และ การสร้าง-ดำเนินการและเป็นเจ้าของ (บีโอโอ)

- (ເຄ) **ຜູ້ລົງທຸນຂອງປະເທດການີ້ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄລຮຽມດາຫວີອືນດີບຸກຄລຂອງປະເທດການີ້ ຜົ່ງກຳລັງຈະ
ດຳເນີນກາລົງທຸນ³ ກຳລັງລົງທຸນ ຂຣີໂໄດ້ລົງທຸນແລ້ວໃນອານາເບຕຂອງປະເທດການີ້ອື່ນ**
- (ແອລ) **ນິດີບຸກຄລຂອງປະເທດການີ້ ໝາຍເຖິງ ອົງກໍຣ ໄດ້ ຜົ່ງກ່ອຕັ້ງເຊື້ນ ໂດຍຂອບຫວີອມເຫັນນັ້ນກໍຈັດຕັ້ງເຊື້ນ
ກາຍໄດ້ກຸ່ມາຍທີ່ໃຊ້ບັນກັບອູ່ ໄນວ່າຈະມີວັດຖຸປະສົງກີ່ເພື່ອກຳໄໄຮ້ ຂຣີເພື່ອວັດຖຸປະສົງກີ່ອື່ນ ແລ້ວ ໄນວ່າ
ຈະເປັນຂອງສ່ວນບຸກຄລຫວີ່ອຮູ້ບາລ ຮວມດຶງບຣິ້ມທ ກາລົດກາລົດກົມພົມເພື່ອບຸກຄລອື່ນ ທ້າງໜຸ້ນສ່ວນ
ກາເປັນເຈົ້າອົງແຕ່ເພີ່ມຜູ້ເຄີຍ ກິຈການຮ່ວມຄ້າ ຂຣີສາມາຄມອື່ນໆ ແລ້ວສາງຂອງອົງກໍຣ⁴**
- (ເອັນ) **ເກາຫລີ ໝາຍເຖິງ ສາທາຣົມຮູ້ເກາຫລີ**
- (ເອັນ) **ມາຕຣກາ ໝາຍເຖິງ ມາຕຣກາ ໄດຍຂອງປະເທດການີ້ ໄນວ່າຈະອູ່ໃນຮູ່ປະແນນຂອງກຸ່ມາຍ ຮະເບີນ
ບັນກັບ ກຸ່ມ ວິທີພິຈາລະນາ ດຳຕັ້ດສິນ ກາລົດກາລົດກົມພົມ ຂຣີຮູ່ປະແນນອື່ນ ໄດ້ ຜົ່ງສ່າງພັດກະທຸນຕ່ອ
ນັກລົງທຸນ ແລ້ວ/ຂຣີ ກາລົງທຸນ ຮວມຄື່ນມາຕຣກາທີ່ໃຊ້ໂດຍ**
- (ຫົ່ງ) **(ຫົ່ງ) ຮູ້ບາລແລະໜ່ວຍງານຜູ້ມີອຳນາຈຂອງສ່ວນກາລາ ສ່ວນກຸມືກາກ ຂຣີສ່ວນທ້ອງຄົ່ນ ແລ້ວ**
- (ສອງ) **ອົງກໍຣທີ່ມີໃຊ້ຂອງຮູ້ບາລ ຜົ່ງໃຫ້ອຳນາຈທີ່ໄດ້ຮັບນອນຈາກຮູ້ບາລ ແລ້ວໜ່ວຍງານຜູ້ມີອຳນາຈຂອງ
ສ່ວນກາລາ ສ່ວນກຸມືກາກ ຂຣີສ່ວນທ້ອງຄົ່ນ**
- (ໂອ) **ບຸກຄລຮຽມດາຂອງປະເທດການີ້⁵ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄລຮຽມດາໄດ້ທີ່ມີສັນໝາດ ຂຣີມີຄວາມເປັນພລມືອງ
ຫວີ່ອມີສິທີໃນການມີຄົນທີ່ອູ່ຄ່າວຸງໃນປະເທດການີ້ນີ້ ໂດຍເປັນໄປຕາມກຸ່ມາຍແລະຮະເບີນບັນກັບ
ຂອງປະເທດການີ້ນີ້**
- (ພີ) **ກຸ່ມປະເທດສາມາຊີກໃໝ່ຂອງອາເຊີຍ ໝາຍເຖິງ ຮາຂອານາຈກົມພູ້ພາ ສາທາຣົມຮູ້ປະເທິປໄຕຍ
ປະເທດລາວ ສຫກພົມນໍາ ແລະສາທາຣົມຮູ້ສັງຄນນິຍມເວີດນາມ**
- (ຄົວ) **ປະເທດການີ້ມີເພີພາຫ ໝາຍເຖິງ ປະເທດການີ້ຂອງຜູ້ລົງທຸນຜູ້ພົມ**

³ ເພື່ອຄວາມໜັດເຈນຍິ່ງເຊື້ນ ກຸ່ມປະເທດການີ້ເຂົ້າໃຈຮ່ວມກັນວ່າສູ່ລົງທຸນທີ່ “ກຳລັງຈະດຳເນີນກາລ” ລົງທຸນ ໝາຍເຖິງຜູ້ລົງທຸນຂອງ
ປະເທດການີ້ທີ່ໄດ້ດຳເນີນກາລອ່າງເປັນຮູ່ປະແນນໃນຂັ້ນທອນກາລົດກົມພົມທີ່ຈະຕ້ອງໃຫ້ພລປະໂຍ້ນເຫັນເຖິງກັນທີ່ໄຫ້ແກ່ຄົນໝາດ
ສາມາດນຳນາມປັບໃຊ້ໄດ້

⁴ ເພື່ອຄວາມໜັດເຈນຍິ່ງເຊື້ນ ສາງຂອງອົງກໍຣທີ່ມີຄົນທີ່ອູ່ຄ່າວຸງແກ່ຄົນຕ່າງດ້າວ ຂຣີໄຫ້ພລປະໂຍ້ນເຫັນເຖິງກັນທີ່ໄຫ້ແກ່ຄົນໝາດ
ຫວີ່ອພລມືອງຂອງອົງກໍຣ ໄນເຄື່ອງວ່າເປັນບັນກັບທາງກຸ່ມາຍຂອງປະເທດທີ່ໄນ້ໄດ້ເປັນການີ້ ໄນເຄື່ອງວ່າເປັນນິດີບຸກຄລຂອງປະເທດ

⁵ ໃນກາລົດທີ່ປະເທດການີ້ນີ້ໄນ້ໄຫ້ສິທີໃນການມີຄົນທີ່ອູ່ຄ່າວຸງແກ່ຄົນຕ່າງດ້າວ ຂຣີໄຫ້ພລປະໂຍ້ນເຫັນເຖິງກັນທີ່ໄຫ້ແກ່ຄົນໝາດ
ຫວີ່ອພລມືອງຂອງອົງກໍຣ ໄນເຄື່ອງວ່າເປັນບັນກັບທາງກຸ່ມາຍທີ່ຈະຕ້ອງໃຫ້ພລປະໂຍ້ນຈາກຄວາມຕກລານີ້ແກ່ຜູ້ມີຄົນທີ່ອູ່ຄ່າວຸງຂອງ
ປະເທດການີ້ໄດ້ ຂຣີກາລົດກົມພົມນໍາວ່ານັ້ນແກ່ຜູ້ມີຄົນທີ່ອູ່ຄ່າວຸງຂອງອົງກໍຣທີ່ມີຄົນໝາດ
ນຳນາມປັບໃຊ້ໄດ້

- (าร์) กลุ่มประเทศไทย หมายถึง กลุ่มประเทศไทยสมาชิกอาเซียนและภาคีรวมกัน
- (เอกสาร) ประเทศไทย หมายถึง ประเทศไทยสมาชิกอาเซียน หรือภาคี
- (ที่) ผลตอบแทน หมายถึง จำนวนเงินซึ่งเป็นผลหรือได้มาโดยเฉพาะจากการลงทุน โดยไม่จำกัดเพียง กำไรจากการเบี้ย ผลได้จากทุน เงินปันผล ค่าสิทธิ หรือค่าธรรมเนียม
- (ยู) ดับบลิว ที ไอ หมายถึง องค์การการค้าโลก และ
- (วี) ความตกลงดับบลิว ที ไอ หมายถึง ความตกลงมาร์ราเกช จัดตั้งองค์การการค้าโลก ซึ่งจัดทำขึ้น ณ เมืองมาร์ราเกช เมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2537 (พ.ศ. 2537) และความตกลงอื่นที่เจรจาอยู่ภายใต้ ความตกลงดังกล่าว

ข้อ 2

ขอบเขตและความครอบคลุม

1. ความตกลงนี้จะใช้บังคับกับมาตรการที่นำมาใช้หรือคงไว้โดยประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับ
  - (เอกสาร) ผู้ลงทุนของประเทศไทยอื่น และ
  - (บี) การลงทุนที่ครอบคลุม
2. ความตกลงนี้จะไม่ใช้บังคับกับ
  - (เอกสาร) การจัดซื้อโควรัส
  - (บี) การอุดหนุนหรือการให้โดยประเทศไทย
  - (ซี) มาตรการทางภาษีใดๆ เว้นแต่ที่อยู่ภายใต้ข้อ 10 (การโอน) และข้อ 12 (การเวนคืนและการชดเชย)
  - (ดี) การร้องเรียนซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วหรือการร้องเรียนซึ่งมีขึ้นแล้ว ก่อนการบังคับใช้ของความตกลงนี้

- (อี) การบริการที่ให้ตามอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล เช่น การบังคับใช้กฎหมาย งานราชทัณฑ์ การประกันหรือการคุ้มครองทางรายได้ การประกันภัยหรือการคุ้มครองทางสังคม สวัสดิการ สังคม การให้การศึกษาแก่สาธารณะ การฝึกอบรมแก่สาธารณะ สุขภาพและการดูแลเด็ก โดยมีเงื่อนไขว่า การบริการดังกล่าวไม่ได้ให้บนพื้นฐานเชิงพาณิชย์หรือในการเบ่งชัน กับผู้ให้บริการรายหนึ่งหรือมากกว่านั้น หรือ
- (เอฟ) มาตรการที่ถูกนำมาใช้หรือคงไว้โดยประเพณี ในขอบเขตเท่าที่มาตรการเหล่านั้นถูกครอบคลุมอยู่ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการภายใต้กรอบความตกลง

3. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 2 (เอฟ) ของข้อนี้ ข้อ 5 (การปฏิบัติทั่วไปต่อการลงทุน) ข้อ 10 (การโอน) ข้อ 12 (การเวนคืนและการซัด夷) ข้อ 13 (การซัด夷ความเสียหาย) ข้อ 14 (การรับช่วงสิทธิ) และข้อ 18 (การระงับข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศภาคีกับผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง) ของความตกลงฉบับนี้ ให้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมกับมาตรการใดๆ ที่มีผลกระแทบท่อการให้บริการโดยผู้ให้บริการของประเทศภาคีผ่านการจัดตั้งเชิงพาณิชย์ ในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นตามบทัญญัติของความตกลงว่าด้วยการค้าบริการภายใต้กรอบความตกลง เนพะในขอบเขตที่มาตรการดังกล่าวนั้นเกี่ยวข้องกับการลงทุนที่ครอบคลุมเท่านั้น

ข้อ 3 การประดิษฐ์เยี่ยงคนชาติ⁶

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การปฏิบัติต่อผู้ลงทุนของประเทศภาคีอื่นโดยและต่อการลงทุนที่ครอบคลุมของนักลงทุนของประเทศภาคีอื่นโดยที่เป็นการอนุเคราะห์ไม่ต้องข้ามกับที่ตนให้ต่อผู้ลงทุนและต่อการลงทุนของตนผ่านมาตรการของตน ในสภาวะการณ์ที่คล้ายคลึงกัน ในส่วนที่เกี่ยวกับการยอมรับรอง การจัดตั้ง การได้มา การขยาย การจัดการ การดำเนินการ การปฏิบัติการ และการขาย หรือการจำหน่ายจ่ายโอน อื่นของการลงทุน ในอาณาเขตของตน

ข้อ 4 การประดิษฐ์เยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง⁷

⁶ ให้การจัดตั้งเชิงพาณิชย์มีความหมายเดียวกับที่มีในความตกลงว่าด้วยการค้าบริการภายใต้กรอบความตกลง

⁷ การใช้บังคับข้อนี้อยู่ภายใต้ข้อ 27 (แผนงาน)

⁸ การใช้บังคับข้อนี้อยู่ภายใต้ข้อ 27 (แผนงาน)

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การปฏิบัติต่อผู้ลงทุนของประเทศภาคีอื่นได้ ที่เป็นการอนุเคราะห์ไม่ด้อยไปกว่าที่ตนให้ต่อผู้ลงทุนของประเทศภาคีอื่นได้หรือต่อประเทศที่มิใช่ภาคี ในสภากาณฑ์ที่คล้ายคลึงกัน ในส่วนที่เกี่ยวกับการยอมรับรอง การจัดตั้ง การได้มา การขยาย การจัดการ การดำเนินการ การปฏิบัติการ และการขาย หรือการจำหน่ายจ่ายโอนอื่นของการลงทุน ในอาณาเขตของตน
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การปฏิบัติต่อการลงทุนที่ครอบคลุม ที่เป็นการอนุเคราะห์ไม่ด้อยไปกว่าที่ตนให้ต่อการลงทุนในอาณาเขตของผู้ลงทุนของประเทศภาคีอื่นได้ หรือประเทศที่มิใช่ภาคี ในสภากาณฑ์ที่คล้ายคลึงกัน ในส่วนที่เกี่ยวกับการยอมรับรอง การจัดตั้ง การได้มา การขยาย การจัดการ การดำเนินการ การปฏิบัติการ และการขาย หรือการจำหน่ายจ่ายโอนอื่นของการลงทุน
3. การปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในวรรค 1 และ 2 จะไม่รวมถึง
  - (ເອ) การปฏิบัติที่เป็นพิเศษใดๆ ที่ให้ต่อผู้ลงทุน และ/หรือการลงทุนของผู้ลงทุน ภายใต้ความตกลงทวิภาคี ความตกลงภูมิภาค และ/หรือ ความตกลงระหว่างประเทศที่ยังคงมีอยู่ได้ หรือ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ หรือความร่วมมือระดับภูมิภาคในรูปแบบอื่นใดกับประเทศที่มิใช่ภาคีได้ และ
  - (ບ) การปฏิบัติที่เป็นพิเศษที่ยังคงมีอยู่หรือที่จะมีในอนาคตได้ ที่ให้ต่อผู้ลงทุนและ/หรือ การลงทุนของผู้ลงทุนเหล่านี้ ในความตกลงหรือการจัดการใดๆ ระหว่างหรือในบรรดา ประเทศสมาชิกอาเซียน
4. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 และ 2 หากประเทศภาคีหนึ่งให้การปฏิบัติที่เป็นการอนุเคราะห์ที่ดีกว่าต่อผู้ลงทุนของประเทศภาคีอื่นได้หรือประเทศที่มิใช่ภาคี หรือการลงทุนของประเทศเหล่านี้ โดยอาศัยอำนาจ ของข้อตกลงหรือความตกลงใดที่จะมีในอนาคต ซึ่งประเทศภาคีเป็นภาคี ประเทศภาคีจะไม่ผูกพันที่จะต้อง ให้การปฏิบัติดังกล่าวต่อผู้ลงทุนของประเทศภาคีอื่นได้หรือการลงทุนของประเทศเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม หากมีการร้องขอจากประเทศภาคีอื่นได้ ประเทศภาคีจะต้องให้โอกาสที่เพียงพอที่จะเจรจาผลประโยชน์ที่ให้ ในความตกลงฉบับนี้

ข้อ 5 การปฏิบัติทั่วไปต่อการลงทุน

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การปฏิบัติต่อการลงทุนที่ครอบคลุมของผู้ลงทุนของประเทศภาคี อื่นได้ด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน และให้ความคุ้มครองและความมั่นคงอย่างครบถ้วน
2. เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

- (๙) การปฏิบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน กำหนดให้ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายต้องไม่ปฏิเสธ ความยุติธรรมในกระบวนการทางกฎหมายหรือทางปกครองใดๆ
- (๑๐) ความคุ้มครองและความมั่นคงอย่างครบถ้วน กำหนดให้ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายใช้มาตรการ ต่างๆ เท่าที่จำเป็น อย่างสมเหตุสมผล เพื่อทำให้มั่นใจถึงความคุ้มครองและความมั่นคงของ การลงทุนที่ครอบคลุม และ
- (๑๑) แนวคิดเรื่อง “การประติบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน” และ “ความคุ้มครองและความ มั่นคงอย่างครบถ้วน” ไม่ได้กำหนดให้มีการปฏิบัติที่เพิ่มเติมหรือเกินไปกว่าที่ได้กำหนดไว้ ภายใต้กฎหมาย الجاريต่อประเทศเพื่อนบ้านระหว่างประเทศ และ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่มีนัยสำคัญเพิ่มเติม⁹

3. การพิจารณาว่ามีการละเมิดข้อบทอื่นของความตกลงฉบับนี้หรือของความตกลงระหว่างประเทศอื่น แต่ละความตกลง ไม่ก่อให้เกิดการละเมิดข้อนี้

ข้อ 6 ข้อกำหนดให้ปฏิบัติ¹⁰

ให้ข้อบทของความตกลงฉบับลิว ที่ ๊ โอ ว่าด้วยมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้า (“ทริมส์”) ซึ่งไม่ได้ถูก ก่อตั้งเป็นการเฉพาะหรือถูกแก้ไข โดยความตกลงฉบับนี้ นำมาบังคับใช้โดยอนุโลมกับความตกลงฉบับนี้ หากข้อบทไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ 7 ผู้บริหารอาวุโสและคณะกรรมการบริหาร¹¹

- 1. ประเทศภาคีหนึ่งจะต้องไม่กำหนดให้นิติบุคคลของประเทศภาคีนั้น ซึ่งเป็นการลงทุนที่ครอบคลุม แต่ตั้งตำแหน่งผู้บริหารอาวุโส จากบุคคลธรรมดามีสัญชาติใดเป็นการเฉพาะ
- 2. ประเทศภาคีหนึ่งอาจกำหนดให้คณะกรรมการบริหารส่วนใหญ่ หรือคณะกรรมการใดๆ ของ คณะกรรมการบริหารของนิติบุคคลของประเทศภาคีนั้น ซึ่งเป็นการลงทุนที่ครอบคลุม มีสัญชาติหนึ่งเป็น

⁹ ในกรณีของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย จะไม่นำข้อหน้า 2 (๑๑) มาใช้

¹⁰ การใช้บังคับข้อนี้อยู่ภายใต้ข้อ 27 (แผนงาน)

¹¹ การใช้บังคับข้อนี้อยู่ภายใต้ข้อ 27 (แผนงาน)

การเฉพาะ หรือมีอื่นที่อยู่ในอาณาเขตของประเทศไทย โดยมีเงื่อนไขว่าข้อกำหนดจะไม่ทำให้ความสามารถของผู้ลงทุนที่จะดำเนินการควบคุมหนีการลงทุนของตนเสื่อมลงอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อ 8 ความโปรด়ใส

1. ประเทศไทยแต่ละฝ่ายจะต้องเผยแพร่โดยพลัน หรือมิใช่นั้น จัดให้มีอยู่อย่างเปิดเผยซึ่งกฎหมาย กฎเกณฑ์ กฎหมายทางปกครอง และคำวินิจฉัยของศาลของตน ในการบังคับใช้ทั่วไป พร้อมทั้งความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับหรือมีผลต่อการใดๆ ที่อยู่ภายใต้ความตกลงนี้
2. ประเทศไทยแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีอย่างเปิดเผยโดยพลัน ซึ่งกฎหมายใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ของกฎหมาย กฎเกณฑ์ หรือแนวปฏิบัติทางปกครองที่ยังคงมีอยู่ ซึ่งมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการลงทุนหรือข้อผูกพันของประเทศไทยหนึ่งภายใต้ความตกลงฉบับนี้
3. บทบัญญัติของวรรค 1 และ 2 จะต้องไม่ถูกตีความไปในทางที่จะผูกพันประเทศไทยหนึ่ง ให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ หากการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับจะขัดขวางการบังคับใช้กฎหมาย หรือมิใช่นั้นจะขัดต่อประโยชน์สาธารณะ หรือซึ่งจะทำให้เสื่อมเสียซึ่งความเป็นส่วนบุคคลหรือประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ที่ชอบด้วยกฎหมาย
4. ประเทศไทยแต่ละฝ่ายจะต้องจัดตั้งหรือกำหนดชุดตอบข้อซักถาม ที่อาจจัดให้โดยพลัน ซึ่งข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับมาตรการที่ถูกร้องขอให้เผยแพร่หรือจัดให้มีอยู่ภายใต้วาระ 1 และ 2 หากมีการร้องขอจากบุคคลธรรมดานิติบุคคล หรือประเทศไทยอื่นใด
5. ประเทศไทยแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งประเทศไทยอื่นทั้งหมดผ่านทางคณะกรรมการดำเนินงานการปฏิบัติตามความตกลง อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เกี่ยวกับการลงทุนใดๆ ในอนาคตที่เกี่ยวกับข้อตกลงหรือความตกลงที่ให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษใดๆ หรือที่ตนเป็นภาคี
6. การแจ้งและการสื่อสารทั้งหมดจะทำได้ในภาษาอังกฤษ

ข้อ 9 ข้อสรุป¹²

¹² การใช้บังคับข้อนี้อยู่ภายใต้ข้อ 27 (แผนงาน)

1. ข้อ 3 (การประติบัติเยี่ยงคนชาติ) ข้อ 4 (การประติบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง) ข้อ 7 (ผู้บริหารอาวุโสและคณะกรรมการบริหาร) และในกรณีของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ข้อ 6 (ข้อกำหนดให้ปฏิบัติ) จะไม่ใช้บังคับกับ

(ເອ) มาตรการที่มีอยู่已久 ที่ไม่สอดคล้อง ซึ่งคงไว้โดยประเทศภาคีในระดับ

(หนึ่ง) หน่วยงานรัฐบาลส่วนกลาง ตามที่ระบุไว้โดยประเทศภาคีในตารางข้อส่วนในบัญชีที่หนึ่งของตน

(สอง) หน่วยงานรัฐบาลส่วนภูมิภาค ตามที่ระบุไว้โดยประเทศภาคีในตารางข้อส่วนในบัญชีที่หนึ่งของตน หรือ

(สาม) หน่วยงานรัฐบาลส่วนท้องถิ่น

(ປີ) การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หรือการนำกลับมาใช้ใหม่โดยพลันของมาตรการที่ไม่สอดคล้อง已久 ตามที่อ้างถึงไว้ในอนุวรรค (ເອ) หรือ

(ຕີ) การแก้ไขมาตรการที่ไม่สอดคล้อง已久 ที่อ้างถึงไว้ในอนุวรรค (ເອ) ในขอบเขตเท่าที่การแก้ไขนั้นไม่ได้ลดทอนความสอดคล้องของมาตรการ ตามที่มีอยู่ในวันที่ตารางข้อส่วนในบัญชีที่หนึ่งของประเทศภาคีมีผลบังคับใช้กับข้อ 3 (การประติบัติเยี่ยงคนชาติ) ข้อ 4 (การประติบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง) ข้อ 7 (ผู้บริหารอาวุโสและคณะกรรมการบริหาร) และในกรณีของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ข้อ 6 (ข้อกำหนดให้ปฏิบัติ)

2. ข้อ 3 (การประติบัติเยี่ยงคนชาติ) ข้อ 4 (การประติบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง) ข้อ 7 (ผู้บริหารอาวุโสและคณะกรรมการบริหาร) และในกรณีของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ข้อ 6 (ข้อกำหนดให้ปฏิบัติ) จะไม่นำมาใช้บังคับกับข้อส่วนใดๆ สำหรับมาตรการที่ประเทศภาคีหนึ่งนำมาใช้ หรือคงไว้ที่เกี่ยวกับสาขา สาขาย่อย หรือกิจกรรมต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในบัญชีที่สอง

3. นอกเหนือจากที่เป็นไปตามกระบวนการใดๆ สำหรับการแก้ไขตารางข้อส่วน ประเทศภาคีหนึ่งไม่อาจกำหนดให้ผู้ดูแลทุนของประเทศภาคีอื่นขายหรือมีเช่นนั้น จำหน่ายจ่ายโอนการลงทุนที่มีอยู่ณ เวลาที่มาตรการมีผลใช้บังคับ ด้วยเหตุผลของสัญชาติ ภายใต้มาตรการใดๆ ที่นำมาใช้ภายหลังจากวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับและอยู่ภายใต้บัญชีที่สอง

4. กระบวนการสำหรับการแก้ไขตารางข้อส่วน ตามที่อ้างถึงในวรรค 3 ให้เป็นไปตามข้อ 27 (ແພນງານ)

5. ไม่มีความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะถูกตีความเพื่อลิด戎สิทธิและพันธกรณีภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการปกป้องสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี รวมถึงความตกลงด้านบลิว ที ไอ ว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ("ทริปส์") และสนธิสัญญาอื่นที่ได้สรุปภายใต้กรอบขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

ข้อ 10 การโอน

1. ประเทศไทยแต่ละฝ่ายจะต้องอนุญาตให้การโอนที่เกี่ยวกับการลงทุนที่ครอบคลุมให้กระทำได้โดยเสรีและไม่ล่าช้า เพื่อเข้ามาและออกไปจากอาณาเขตของตน ในสกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรีที่อัตราแลกเปลี่ยนตลาด ในอาณาเขตของตน ณ วันที่มีการโอน การโอนดังกล่าววนั้นรวมถึง

- (ເອ) ทุนประเดิมและทุนเพิ่มเติม เพื่อคงไว้หรือเพิ่มการลงทุน
- (ບົ) กำไร เงินปันผล ดอกเบี้ย ผลได้จากการลงทุน การชำระค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมสำหรับการช่วยเหลือทางเทคนิค ค่าธรรมเนียมในการจัดการ และรายได้ประจำอื่นๆ ที่เป็นผลจากการลงทุนที่ครอบคลุมโดย
- (ຕື) ประโยชน์ที่ได้รับจากการขาย หรือการชำระบัญชีทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของการลงทุน
- (ດີ) การชำระเงินภายใต้สัญญา รวมถึงการชำระเงินที่กระทำตามข้อตกลงการคุ้มครองเงิน
- (ອີ) การชำระเงินที่กระทำตามข้อ 12 (การเวนคืนและการชดเชย) และข้อ 13 (การชดเชยความเสียหาย) และ
- (ເອຟ) การชำระเงินที่เกิดจากการระงับข้อพิพาทภายใต้ความตกลงฉบับนี้

2. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 ประเทศไทยหนึ่งอาจขอหรือขัดขวางการโอน ผ่านการใช้บังคับกฎหมาย และระบุข้อบังคับของตนอย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและโดยสุจริต ในเรื่องที่เกี่ยวกับ

- (ເອ) การล้มละลาย การมีหนี้สินล้นพื้นตัว หรือการให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้

- (บี) การออก การค้า หรือการซื้อขายหลักทรัพย์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า สิทธิการเลือก ออกปั้น หรือ อนุพันธ์ต่างๆ
- (ซี) การกระทำผิดที่เกี่ยวกับอาชญากรรมหรือทางอาญา
- (ดี) การประกันสังคม การเกณฑ์ผลราชการ หรือแผนการบังคับออมเงิน
- (อี) การทำให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามคำพิพากษาในกระบวนการทางคุกคารหรือทางปกครอง
- (เอกฟ) สิทธิในค่าชดเชยของลูกช้าง
- (จี) การรายงานทางการเงินหรือการจัดเก็บข้อมูลการโอนเมื่อมีความจำเป็นเพื่อส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายหรือการดำเนินการของหน่วยงานผู้ควบคุมกฎระเบียบทางการเงิน และ
- (เอกช) การจัดเก็บภาษี

3. ไม่มีความได้ในความตกลงฉบับนี้ที่จะกระทบกับสิทธิและพันธกรณีของกลุ่มประเทศไทยในฐานะสมาชิกของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ภายใต้ข้อบทของความตกลงของกองทุน รวมถึงการใช้การปริวรรตซึ่งสอดคล้องกับข้อบทของความตกลง โดยมีเงื่อนไขว่าประเทศไทยจะต้องไม่กำหนดข้อจำกัดต่อธุรกรรมเงินทุนใดๆ ที่ไม่สอดคล้องกับข้อผูกพันเฉพาะของตนที่เกี่ยวกับธุรกรรมดังกล่าว นอกจากจะเป็นไปตามข้อ 11 (มาตรการปกป้องชั่วคราว) หรือตามคำร้องขอของกองทุน

ข้อ 11 มาตรการปกป้องชั่วคราว

1. ประเทศไทยอาจนำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีของตนภายใต้ข้อ 3 (การประดิษฐ์เยี่ยงคนชาติ) ที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมเงินทุนข้ามชาติ หรือข้อ 10 (การโอน) ในกรณีที่มีปัญหารံ่องคุกการชำระเงินและปัญหาการเงินภายนอกอย่างรุนแรงหรือภัยคุกคามที่อาจเกิดปัญหาดังกล่าว
2. ประเทศไทยอาจนำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีของตนภายใต้ข้อ 10 (การโอน) ในสภาวะการณ์พิเศษที่การเคลื่อนย้ายเงินทุนทำให้ หรือเป็นภัยคุกคามที่อาจทำให้เกิดความ

ปั้นป่วนทางเศรษฐกิจและการเงินอย่างรุนแรง หรือปัญหาด้านการดำเนินนโยบายการเงิน หรืออัตราแลกเปลี่ยนอย่างรุนแรงในประเทศภาคีนั้น¹³

3. มาตรการที่ก่อตัวถึงในวรรค 1 และ 2 จะต้อง

- (ເອ) สอดคล้องกับข้อมูลของความตกลงของไอเอ็มเอฟ ตามที่อาจแก้ไขเพิ่มเติม
- (ບີ) หลักเดี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายโดยไม่จำเป็นต่อผลประโยชน์เชิงพาณิชย์ เศรษฐกิจ และทางการเงินของประเทศภาคีอื่นๆ
- (ຕີ) ไม่เกินกว่าที่จำเป็นในการจัดการกับสภากาณฑ์ที่ระบุไว้ในวรรค 1 หรือ 2
- (ດີ) เป็นการชี้คร่าวและค่อยๆ ยกเลิกเป็นลำดับ เมื่อสภากาณฑ์ที่ระบุในวรรค 1 ดีขึ้น และ
- (ກີ) ใช้บังคับในลักษณะที่หนึ่งในประเทศภาคีอื่นประเทศภาคีใดได้รับการปฏิบัติที่ไม่ด้อยไปกว่าภาคีอื่นๆ หรือประเทศที่ไม่ใช่ภาคี

4. มาตรการที่นำมาใช้หรือคงไว้ ตามวรรค 2 เพิ่มขึ้นจากการ 3 (ເອ) ถึง (ກີ) จะต้อง

- (ເອ) ค่อยๆ ยกเลิกภายในหนึ่งปี หรือเมื่ออู้ยู่ในสภาวะที่ไม่มีเหตุอันควรสำหรับการใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการนั้น¹⁴
- (ບີ) ใช้บังคับบนพื้นฐานของการประดิษฐ์เยี่ยงคนชาติ และ
- (ຕີ) หลักเดี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายโดยไม่จำเป็นต่อนักลงทุนและการลงทุนที่ครอบคลุมของประเทศภาคีอื่นๆ

5. ข้อจำกัดใดๆ ที่นำมาใช้หรือคงไว้ภายใต้วรรค 1 และ 2 หรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในนั้น จะต้องแจ้งให้ประเทศภาคีอื่นๆ ทราบโดยพลัน

¹³ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น มาตรการ ใดๆ ที่ใช้เพื่อประกันความมีเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน รวมถึงการป้องกันความไม่แน่นอนของกระแสทุน จะไม่ถูกนำมาใช้หรือคงไว้เพื่อความมุ่งประสงค์ในการคุ้มครองสาขาใดเป็นการเฉพาะ

¹⁴ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น มาตรการนั้นอาจถูกขยายนานกว่าระยะเวลาหนึ่งปีได้ หากยังมีความจำเป็น

ข้อ 12

การเวนคืนและการชดเชย

1. ประเทศไทยจะต้องไม่เวนคืนหรือทำให้เป็นของรัฐ ซึ่งการลงทุนที่ครอบคลุมของผู้ลงทุนของประเทศไทยอื่นใดทั้ง โดยทางตรงหรือโดยมาตราการใดๆ ที่เกี่ยบเท่ากับการเวนคืนหรือการทำให้เป็นของรัฐ (การเวนคืน) ยกเว้น
  - (ເອ) เพื่อความมุ่งประสงค์ทางสาธารณสุข¹⁵
  - (ບີ) เป็นไปตามกระบวนการ โดยชอบด้วยกฎหมาย
  - (ຕື່) ในรูปแบบของการ ไม่เลือกปฏิบัติ และ
  - (ດີ) มีการชำระค่าชดเชยโดยพลัน เพียงพอ และมีประสิทธิผล
2. เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในวรรค 1 (ດີ) ค่าชดเชยจะต้อง
  - (ເອ) เกี่ยบเท่ากับมูลค่าตลาดที่เป็นธรรมของการลงทุนที่ถูกเวนคืน ณ เวลาที่การเวนคืนได้ถูกประกาศต่อสาธารณะ¹⁶ หรือเมื่อเกิดการเวนคืนขึ้น แล้วแต่ว่ากรณีใดจะนำมาปรับใช้ได้
  - (ບີ) ไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในมูลค่าอันเนื่องมาจากการเวนคืนที่ตั้งใจนี้จะเป็นที่รู้ก่อนหน้านั้น
  - (ຕື່) หาข้อบุติและชำระโดยไม่ล่าช้า¹⁷ และ
  - (ດີ) สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างมีประสิทธิผล และจะต้องโอนได้โดยเสรีระหว่างอาณาเขตของกลุ่มประเทศไทย

¹⁵ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อสงสัย เมื่อมาเลเซียเป็นประเทศไทยผู้ทำการเวนคืน มาตรการเวนคืนใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับที่ดินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

¹⁶ ในกรณีของสาธารณะพิลิปปินส์ ณ เวลาหรือก่อนหน้าทันทีที่ได้ประกาศเรื่องการเวนคืนต่อสาธารณะหมายถึง วันที่มีการเขียนคำร้องขอเวนคืน

¹⁷ กลุ่มประเทศไทยเข้าใจร่วมกันว่าอาจจะจำเป็นต้องมีกระบวนการทางกฎหมายและทางปกครองที่ต้องปฏิบัติก่อนที่จะมีการชำระค่าชดเชยได้

3. ค่าชดเชยที่ก่อตัวถึงในวรรค 1 (ดี) จะต้องรวมถึงค่าเบี้ยในอัตราที่เหมาะสม ค่าชดเชยที่รวมถึงค่าเบี้ยใดๆ ที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องชำระทั้งในสกุลเงินตราของประเทศไทยที่ทำการเวนคืนหรือ ในสกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรี หากภูกรองขอจากผู้ลงทุน

4. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1, 2 และ 3 ในกรณีของสาธารณรัฐสิงคโปร์และสาธารณรัฐสังฆมณฑล เวียดนาม มาตรการเวนคืนใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับที่ดินจะต้องนิยามไว้ในกฎหมายภายใต้ประเทศ ระบุเป็นข้อบังคับ และที่แก้ไขหลังจากนั้น และจะต้องให้ใช้ตามวัตถุประสงค์และให้มีการชำระเงินชดเชยที่สอดคล้องกับกฎหมายและระบุเป็นข้อบังคับดังกล่าว

5. ข้อนี้จะไม่ใช้บังคับกับการออกสิทธิเหนือสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้องกับสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งอนุญาตให้ใช้ได้ภายใต้ความตกลงทริปส์

ข้อ 13 การชดเชยความเสียหาย

ประเทศไทยจะต้องให้การปฏิบัติต่อผู้ลงทุนของประเทศไทยอื่นที่เป็นเจ้าของการลงทุนที่ครอบคลุม ซึ่งได้รับความเสียหายจากส่วนราชการ หรือการสู้รบด้วยอาวุธอื่น สถานการณ์ฉุกเฉิน การจลาจลของพลเรือน หรือเหตุการณ์อื่นที่คล้ายคลึงในอาณาเขตของประเทศไทยนี้ ไม่ด้อยไปกว่าที่ให้ในสภาวะการณ์ที่คล้ายคลึงกันนั้นกับผู้ลงทุนของตน หรือผู้ลงทุนที่ไม่ใช่ภาคี แล้วแต่ว่ากรณีใดจะเป็นประโยชน์มากกว่าในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม การให้ค่าสินไหมทดแทน การชดเชย หรือข้อตกลงรูปแบบอื่น

ข้อ 14 การรับช่วงสิทธิ

1. ในกรณีที่ประเทศไทยหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจโดยประเทศไทยนี้ได้ออกสัญญา ประกันภัยหรือรูปแบบอื่นของการค้ำประกันทางการเงินต่อความเสี่ยงที่มิใช่เชิงพาณิชย์เกี่ยวกับการลงทุนที่ครอบคลุมของผู้ลงทุนของตนรายหนึ่งรายใดในอาณาเขตของประเทศไทยอื่น และเมื่อมีการชำระเงินแล้ว ภายใต้สัญญานี้หรือการค้ำประกันทางการเงิน โดยประเทศไทยฝ่ายแรกหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายประเทศไทยฝ่ายหลังจะต้องยอมรับสิทธิของประเทศไทยฝ่ายแรกหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายโดยประเทศไทยฝ่ายแรก โดยอาศัยอำนาจของหลักการรับช่วงสิทธิของผู้ลงทุน¹⁸

¹⁸ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น สิทธิหรือสิทธิเรียกร้อง จากการรับช่วงหรือโอนต้องไม่นากกว่าสิทธิหรือสิทธิเรียกร้องเดิมของผู้ลงทุน

2. ในกรณีที่ประเทศไทยหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายโดยประเทศไทยนั้นได้มีการชำระเงินแก่ผู้ลงทุนนั้นแล้วและได้รับช่วงสิทธิและสิทธิเรียกร้องของผู้ลงทุน ผู้ลงทุนนั้นจะต้องไม่ดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิและสิทธิเรียกร้องเหล่านี้ต่อประเทศไทยอีกฝ่ายหนึ่ง¹⁹ เว้นแต่จะได้รับมอบอำนาจให้กระทำการในนามของประเทศไทยหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายซึ่งได้ทำการชำระเงิน

ข้อ 15 พิธีการพิเศษและการเปิดเผยข้อมูล

1. ไม่มีความได้ในข้อ 3 (การประดิบดี้เยี่ยงคนชาติ) ที่จะถูกตีความเพื่อขัดขวางประเทศไทยจากการนำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการที่กำหนดพิธีการพิเศษที่เกี่ยวกับการก่อตั้งการลงทุนโดยนักลงทุนของประเทศไทยอื่น เช่น ข้อกำหนดให้การลงทุนก่อตั้งอย่างถูกกฎหมายภายใต้กฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของประเทศไทยนั้น และเป็นไปตามข้อกำหนดการจดทะเบียน โดยมีเงื่อนไขว่าพิธีการนั้นจะต้องไม่ทำให้สิทธิที่ให้โดยประเทศไทยแก่ผู้ลงทุนของประเทศไทยอีกฝ่ายและการลงทุนของผู้ลงทุนของประเทศไทยนั้นตามความตกลงฉบับนี้เสื่อมลงอย่างมีนัยสำคัญ

2. โดยไม่คำนึงถึงข้อ 3 (การประดิบดี้เยี่ยงคนชาติ) หรือข้อ 4 (การประดิบดี้เยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง) ประเทศไทยอาจจะกำหนดให้ผู้ลงทุนของประเทศไทยอีกฝ่าย หรือการลงทุนของผู้ลงทุนนั้นในประเทศไทยนี้ ว่าต้องให้ข้อมูลปกติที่เกี่ยวกับการลงทุนนั้นเฉพาะเพื่อความมุ่งประสงค์ทางข้อมูลหรือทางสถิติ ประเทศไทยจะต้องให้การคุ้มครองต่อข้อมูลที่เป็นความลับใดๆ จากการเปิดเผยใดๆ ซึ่งจะทำให้เสื่อมเสียประโยชน์เชิงพาณิชย์ที่ชอบด้วยกฎหมายของนิติบุคคลทั้งทางสาธารณะหรือส่วนตัวหรือสถานะในการแข่งขันของผู้ลงทุนหรือการลงทุนนั้น ไม่มีความได้ในวรรคนี้ ที่จะถูกตีความเพื่อขัดขวางประเทศไทยจากการได้รับหรือเปิดเผยข้อมูลโดยการบังคับใช้กฎหมายของตนอย่างเท่าเทียมและสุจริต

ข้อ 16 การปฏิบัติเป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับกลุ่มประเทศไทยใหม่ของอาเซียน

เพื่อเป็นการเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับกลุ่มประเทศไทยใหม่ของอาเซียนในการเข้าร่วมในความตกลงฉบับนี้ และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังที่ระบุไว้ในารัมภบทของความตกลงฉบับนี้และในกรอบความตกลง การให้การปฏิบัติเป็นพิเศษและแตกต่างแก่กลุ่มประเทศนี้ จะกระทำเท่าที่เป็นไปได้ ด้วยวิธี

¹⁹ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น ให้ใช้บังคับข้อ 10 (การโอน) ข้อ 12 (การเรวนคืนและการขาดเชย) และข้อ 13 (การขาดเชยความเสียหาย) โดยอนุโลมกับการชำระเงินให้แก่ประเทศไทยหรือหน่วยงานที่ระบุไว้ในวรรค 1 และ 2 โดยต้องทราบก่อนถึงสิทธิสิทธิเรียกร้อง และการโอนเงินชำระนั้น

- (ເອ) ການເຫັນຄື່ງຂໍ້ມູນລວ່າດ້ວຍນໂຍບາຍກາຮັງທຸນຂອງປະເທດການຄືອື່ນໆ ຂໍ້ມູນທາງຫຼຸກຈິງ ສານຂໍ້ມູນ
ທີ່ເກີ່ວຂຶ້ອງ ແລະ ຈຸດຕິດຕ່ອຳສໍາຮັບກາຮັງສ່າງເສີມກາຮັງທຸນ
- (ບີ) ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງວິຊາກາຮັງສ່າງເສີມສ່າງຄວາມສາມາດຂອງກຸ່ມປະເທດການຄືເຫັນ
ສ່ວນທີ່ເກີ່ວກັນໂຍບາຍກາຮັງທຸນແລະ ກາຮັງສ່າງເສີມກາຮັງທຸນ ຮົມດຶງດ້ານກາຮັງພັນນາ
ທັງພາກນຸ່ມຍິ່ງ
- (ຕີ) ກາຽຸກພັນໃນດ້ານທີ່ມີຜົລປະໂຍ່ນເກີ່ວກັນປະເທດສາມາຊີກໃໝ່ຂອງອາເຊີຍ ແລະ
- (ດີ) ກາຍອນຮັບວ່າຂໍ້ອຸກພັນຂອງກຸ່ມປະເທດສາມາຊີກໃໝ່ຂອງອາເຊີຍແຕ່ລະປະເທດອາຈກະທຳ
ຕາມນໂຍບາຍແລະ ຍຸທະສາສົດຮ່ວມມືກາຮັງສ່າງເສີມກາຮັງທຸນແຕ່ລະປະເທດ

ຫັດ 17 ກາຣປົງເສັດກາໄຫສິທີປະໂຍ່ນ

1. ປະເທດການຄືອຳຈາກປົງເສັດກາໄຫສິທີປະໂຍ່ນຂອງຄວາມຕກລອງຈົບນີ້ຕ່ອັງຜູ້ລົງທຸນຂອງປະເທດການຄືອີກ
ຝ່າຍໜຶ່ງທີ່ເປັນນິຕິບຸກຄລຂອງປະເທດການຄືອື່ນດັກລ່າວນີ້ ແລະ ຕ່ອກລົງທຸນຂອງຜູ້ລົງທຸນດັກລ່າວ ໃນການຟີ່ນິຕິ
ບຸກຄລນີ້ ໄນມີກາຮັງສ່າງທີ່ມີມີ້ສຳຄັນໃນອາພາເບີຂອງປະເທດການຄືອື່ນນີ້ ພາຍໃຕ້ກຸ່ມາຍໜຶ່ງນິຕິ
ບຸກຄລດັກລ່າກ່ອດຕັ້ງຂຶ້ນຫຼື ຂັດຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ຜູ້ລົງທຸນຂອງປະເທດທີ່ມີໃ່ກາຄີ ຫຼື ອອງປະເທດການຄືທີ່ປົງເສັດກາ
ໄຫສິທີປະໂຍ່ນເປັນເຈົ້າຂອງຫຼື ອວນຄຸນນິຕິບຸກຄລນີ້
2. ປະເທດການຄືທີ່ປົງເສັດ ຈະຕ້ອງແຈ້ງປະເທດການຄືອື່ນທີ່ເກີ່ວຂຶ້ອງເທົ່າທີ່ຈະທຳໄດ້ ກ່ອນທີ່ຈະປົງເສັດກາໄຫ
ສິທີປະໂຍ່ນ ໃນການຟີ່ນິຕິປະເທດການຄືທີ່ປົງເສັດ ໄດ້ທຳກາຮັງແຈ້ງດັກລ່າວ ປະເທດການຄືທີ່ປົງເສັດນີ້ຈະຕ້ອງ
ປັບປຸງກັບປະເທດການຄືອື່ນທີ່ເກີ່ວຂຶ້ອງເມື່ອໄດ້ຮັບຄໍາຮັງຂອງຈາກປະເທດການຄືອື່ນດັກລ່າວ
3. ໂດຍໄມ້ຄຳນິ່ງຄື່ງວຽກ 1 ແລະ ພາຍໃຕ້ກາຮັງແຈ້ງລ່ວງໜ້າແລະ ບັນດາປັບປຸງກັບປະເທດການຄືທີ່ເກີ່ວຂຶ້ອງ
ໃນການຟີ່ຂອງຮາຊາມາຈັກໄທຢ ຮາຊາມາຈັກໄທຢ ທາງຈະປົງເສັດກາໄຫສິທີປະໂຍ່ນຂອງຄວາມຕກລອງຈົບນີ້ທີ່
ເກີ່ວກັນກາຮັງສ່າງອຸປະກອດໃຫ້ເຂົ້າມາ ກາຮັງຈັດຕັ້ງ ກາຮັງໄດ້ນາ ແລະ ກາຮັງຍາຍກາຮັງທຸນຂອງຜູ້ລົງທຸນຈາກປະເທດການຄືອີກ
ຝ່າຍໜຶ່ງຕັ້ງເປັນນິຕິບຸກຄລຂອງປະເທດການຄືອື່ນນີ້ ແລະ ຕ່ອກລົງທຸນຂອງຜູ້ລົງທຸນດັກລ່າວ ແກ່າຍຮາຊາມາຈັກໄທຢ
ແສດງໄດ້ວ່າ ນິຕິບຸກຄລນີ້ເປັນເຈົ້າຂອງຫຼື ອຸກຄວນຄຸນໂດຍບຸກຄລຮຽມດາຫຼື ນິຕິບຸກຄລຂອງປະເທດທີ່ມີໃ່
ກາຄີ
4. ໃນການຟີ່ຂອງຮາຊາມາຈັກໄທຢ ນິຕິບຸກຄລ ຈະ

- (ເລ) เป็นเจ้าของ ໂດຍຜູ້ລັງທຸນຂອງປະເທດການ ພາກຜູ້ລັງທຸນຂອງປະເທດການນີ້ເປັນເຈົ້າຂອງທຸນ
ມາກກວ່າຮັບຍະດຸ 50
- (ບີ) ດູກຄວນຄຸນ ໂດຍຜູ້ລັງທຸນຂອງປະເທດການ ພາກຜູ້ລັງທຸນນີ້ມີອຳນາຈໃນການເສັນອື່ນການ
ສ່ວນໃໝ່ຫຼືອມີລະນີນີ້ເປັນຜູ້ມີອຳນາຈ ໂດຍດູກຕ້ອງຕາມກູ່ມາຍໃນການກຳກັບການດຳເນີນການ
ຂອງນິຕິບຸກຄລັນນີ້

5. ທັດຈາກທີ່ມີການແຈ້ງ ແລະ ໂດຍໄມ້ມີຜລກະທບຕ່ວຽກ 1 ໃນການຟື້ນສາທາລະນະລົງປິປິນສ
ສາທາລະນະລົງປິປິນສໍາຈັງປົງເສັນການໃຫ້ສິທີປະໂຫຍດຂອງຄວາມຕກລາງຈົບນີ້ແກ່ຜູ້ລັງທຸນຂອງປະເທດການອີກ
ຝ່າຍໜຶ່ງແລະຕ່ອກາລັງທຸນຂອງຜູ້ລັງທຸນນີ້ ພາກແສດງໄດ້ວ່າຜູ້ລັງທຸນນີ້ໄດ້ທຳການລັງທຸນ ໂດຍລະເມີດນັ້ນຢູ່ມີ
ຂອງຮູ້ນັ້ນຢູ່ແຫ່ງເຄື່ອງຮູ້ ເລກທີ່ 108 (ກູ່ມາຍເພື່ອລົງໄທພຸດທິກຣມທີ່ເລີກເລີ່ມກູ່ມາຍວ່າດ້ວຍການທຳໄໝ
ເປັນຂອງຮູ້ຊື່ສິທີພື້ນຖານ ສັນປາການ ຮູ່ອສິທີປະໂຫຍດ) ຕາມທີ່ໄດ້ແກ້ໄຂໂດຍດູກຄູ່ກາ ເລກທີ່ 715 ຮູ່ອທີ່
ຮັບກັນໃນນາມ “ດີແອນໄທດັນມີຄລວ່ງ” ຕາມທີ່ອາຈະມີການແກ້ໄຂໃນກາຍຫລັງ

ຂໍ້ 18

ກາරຮະບັນຂໍ້ພິພາຫດ້ານກາລັງທຸນຮ່ວງປະເທດການກັບຜູ້ລັງທຸນຂອງປະເທດການອີກຝ່າຍໜຶ່ງ

1. ຂໍ້ນີ້ຈະໃຫ້ນັກກັບຂໍ້ພິພາຫດ້ານກາລັງທຸນຮ່ວງປະເທດການກັບຜູ້ລັງທຸນຂອງປະເທດການອີກຝ່າຍ
ໜຶ່ງ ເກີຍກັນກາລະເມີດພັນທະກຳໃນສ່ວນທີ່ກ່າວ້າງໃນຂໍ້ 3 (ກາປະປົນຕີເຍິ່ງຄນ່າຕີ) ຂໍ້ 4 (ກາປະ
ຕີບົດເຍິ່ງຄນ່າຕີທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມອນຸເຄຣະທີ່ຢື່ງ) ຂໍ້ 5 (ກາປົງປົນຕີທີ່ໄປຕ່ອກາລັງທຸນ) ຂໍ້ 7 (ຜູ້ບໍລິຫານອາວຸໂສແລະ
ຄະນະກຣມການບໍລິຫານ) ຂໍ້ 10 (ກາໂອນ) ຂໍ້ 12 (ກາເວັນເຄື່ອນແລະກາຈົດເຊຍ) ແລະ ຂໍ້ 13 (ກາຈົດໃຊ້ຄວາມ
ເສີ່ຫາຍ) ຂອງຄວາມຕກລາງຊື່ກ່ອນໄທເກີດຄວາມສູງຫາຍຫຼືອຄວາມເສີ່ຫາຍດ້ວຍເຫຼຸ່ມຈາກຫຼືອເປັນພົມມາຈາກກາ
ລະເມີດນີ້ຕ່ອ

(ເລ) ຜູ້ລັງທຸນໃນສ່ວນທີ່ເກີຍຂໍ້ອັນກັບກາລັງທຸນທີ່ຄຣອບຄລຸນ ຮູ່ອ

(ບີ) ກາລັງທຸນທີ່ຄຣອບຄລຸນຂອງຜູ້ລັງທຸນດັ່ງກ່າວ

ທີ່ເກີຍກັນກາຈັດກາ ກາຮວບຄຸນ ກາດຳເນີນການ ຮູ່ອກາຈຳຫານ່າຍຈ່າຍໂອນເື່ອນ່າງ ຂອງກາລັງທຸນ
ທີ່ຄຣອບຄລຸນ

2. ບຸກຄລຫຣມຄາທີ່ມີສັງຫາດຫຼືອເປັນພລເມືອງຂອງປະເທດການຈະຕ້ອງໄໝເຮັກຮັກສິທີຕ່ວປະເທດການ
ນີ້ກ່າຍໄດ້ຄວາມຕກລາງຈົບນີ້

3. ກາລັງທຸນໄໝຈາເຮັກຮັກສິທີກາຍໄດ້ຂໍ້ນີ້

4. ในกรณีที่มีข้อพิพาทด้านการลงทุนเกิดขึ้นภายในได้ข้อนี้ คู่พิพาทจะต้องแก้ไขปัญหาข้อพิพาทด้วยวิธีการปรึกษาหารือ และการเจรจา เท่าที่จะเป็นไปได้โดยคำร้องของวิธีดังกล่าวจะต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อมุ่งที่จะระงับข้อพิพาทอย่างชั้นที่มีต่อ

5. ข้อพิพาทดังกล่าวที่ไม่ได้รับการแก้ไขภายในเวลา 6 เดือนนับจากวันที่ได้มีการยื่นคำร้องขอปรึกษาหารือเป็นลายลักษณ์อักษร อาจถูกยื่นต่อศาลหรือคณะผู้พิจารณาทางปกครองของประเทศไทยคู่พิพาท โดยมีเงื่อนไขว่าศาลและคณะผู้พิจารณาดังกล่าวมีเขตอำนาจหนื้นอื้อข้อเรียกร้องสิทธิหรือต่อการอนุญาโตตุลาการ ในกรณีหลัง ผู้ลงทุนมีทางเลือกของเวทีดังต่อไปนี้

- (ເອ) อนุสัญญาอิกสิตและกฎว่าด้วยวิธีพิจารณาชี้อนุญาโตตุลาการของอิกสิต โดยมีเงื่อนไขว่าทั้งประเทศไทยคู่พิพาทและประเทศไทยคู่ไม่พิพาทเป็นภาคีของอนุสัญญาอิกสิต²⁰
- (ບີ) กฎว่าด้วยการอำนวยความสะดวกความสะดวกเพิ่มเติมของอิกสิต โดยมีเงื่อนไขว่าประเทศไทยคู่พิพาทหรือประเทศไทยคู่ไม่พิพาท ประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาอิกสิต
- (ຕີ) กฎว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (องค์กรระหว่างประเทศ) หรือ
- (ດີ) ต่อสถาบันการอนุญาโตตุลาการอื่นใด หรือภายใต้กฎของการอนุญาโตตุลาการอื่นใด หากคู่พิพาทคงกัน

6. เมื่อผู้ลงทุนได้ยื่นข้อพิพาทด้วยศาลหรือต่อคณะผู้พิจารณาทางปกครองของประเทศไทยคู่พิพาท หรือต่อกลไกว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการตามวรรค 5 ทางเลือกดังกล่าวถือเป็นที่สุด

7. การยื่นข้อพิพาทด้วยการอนุญาโตตุลาการภายในได้วรรค 5 จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังนี้

- (ເອ) จะต้องยื่นข้อพิพาทด้วยการอนุญาโตตุลาการดังกล่าวภายใน 3 ปีนับแต่วันที่ผู้ลงทุนผู้พิพาทได้รับหรือควรจะได้รับถึงการลงทะเบียนพันธกรณีภายใต้ความตกลงฉบับนี้ และรู้ถึงความสูญเสียหรือเสียหายที่เกิดขึ้นกับตนซึ่งสืบเนื่องมาจากการลงทุนที่ครอบคลุม หรือกับการลงทุนที่ครอบคลุม และ

²⁰ ในกรณีของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ การยื่นข้อเรียกร้องสิทธิภายใต้อันสัญญาอิกสิตและกฎว่าด้วยวิธีพิจารณาชี้อนุญาโตตุลาการของอิกสิต จะต้องอยู่ภายใต้ข้อตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างคู่พิพาทในข้อพิพาท ในกรณีที่ข้อพิพาทด้านการลงทุนนั้นเกิดขึ้น เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น ไม่มีความได้ในความตกลงฉบับนี้ที่จะถูกตีความเพื่อทำให้เงื่อนไขให้ทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรที่กำหนดไว้ในเชิงอรรถนี้เสื่อมเสียไป

(บี) ผู้ลงทุนผู้พิพากจะต้องทำสำเนาเอกสารล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งต้องยื่นอย่างน้อย 90 วัน ก่อนที่จะมีการยื่นข้อเรียกร้องต่ออนุญาโตตุลาการแก่ประเทศภาคีผู้พิพากให้ทราบถึง เกตนาของตนที่จะยื่นข้อพิพากต่ออนุญาโตตุลาการนั้น รวมทั้ง

(หนึ่ง) เสนอเวลาใดเวลาหนึ่งจากตัวเลือกทั้งหมดในวรรค 5 (เอ) (บี) (ซี) หรือ (ดี) ให้เป็น เวทีสำหรับการระงับข้อพิพาก และ

(สอง) สรุปโดยสังเขปถึงการละเมิดที่ถูกกล่าวอ้างถึง โดยประเทศภาคีผู้พิพากภายใต้ ความตกลงฉบับนี้ (รวมถึงข้อที่ได้กล่าวอ้างว่าถูกละเมิด) และความสูญหายหรือ ความเสียหายที่อ้างว่าเกิดแก่ผู้ลงทุนซึ่งสืบเนื่องมาจากการลงทุนที่ครอบคลุม หรือ เกิดกับการลงทุนที่ครอบคลุม²¹

8. เมื่อมีข้อพิพากค้านการลงทุนเกี่ยวข้องกับมาตรการที่อาจเป็นมาตรการทางภาษี ประเทศภาคีผู้พิพาก และประเทศภาคีผู้ไม่พิพาก รวมทั้งผู้แทนเจ้าหน้าที่ทางภาษีของทั้งสองฝ่าย จะต้องทำการ ปรึกษาหารือเพื่อพิจารณาว่ามาตรการที่ส่งสัญญาณกล่าวนั้นเป็นมาตรการทางภาษีหรือไม่

9. เมื่อผู้ลงทุนผู้พิพากอ้างว่าประเทศภาคีผู้พิพากได้ละเมิดข้อ 12 (การเวนคืนและการขาดเชย) โดยการ นำมาใช้หรือบังคับใช้มาตรการทางภาษี ประเทศภาคีผู้พิพากและประเทศภาคีผู้ไม่พิพากจะต้องทำการ ปรึกษาหารือเมื่อมีคำร้องขอจากประเทศภาคีผู้พิพาก โดยมุ่งที่จะพิจารณาว่ามาตรการทางภาษีที่ส่งสัญญาณนี้มีผลเทียบเท่ากับการเวนคืนหรือการทำให้เป็นของรัฐหรือไม่

10. คณะกรรมการที่ได้ขัดตั้งตามข้อนี้จะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพิจารณาต่อการตัดสินของ ประเทศภาคีผู้พิพากและประเทศภาคีผู้ไม่พิพากภายใต้วรรค 8 และ 9

11. หากประเทศภาคีผู้พิพากและประเทศภาคีผู้ไม่พิพากไม่สามารถเริ่มการปรึกษาหารือดังกล่าวตามที่ อ้างถึงในวรรค 8 และ 9 หรือให้คำตัดสินดังกล่าวร่วมกันภายในเวลา 180 วันจากวันที่ได้รับคำร้องขอให้ ปรึกษาหารือตามที่อ้างถึงในวรรค 4 ผู้ลงทุนผู้พิพากจะต้องไม่ถูกขัดขวางจากการยื่นข้อเรียกร้องสิทธิของ ตนต่ออนุญาโตตุลาการ โดยสอดคล้องกับข้อนี้

12. ประเทศภาคีจะต้องไม่ขัดขวางผู้ลงทุนผู้พิพากจากการแสวงหามาตรการคุ้มครองชั่วคราวที่ไม่ เกี่ยวข้องกับการชำระค่าเสียหาย หรือที่เกี่ยวกับข้อมูลในเรื่องที่พิพากต่อศาลหรือคณะกรรมการทาง

²¹ ในกรณีที่เกิดข้อพิพากค้านการลงทุนระหว่างภาครัฐและผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งหรือระหว่างประเทศภาคีอีก ฝ่ายหนึ่งและผู้ลงทุนของภาครัฐ จะถือว่าประเทศภาคีผู้พิพากที่ยินยอมต่อการยื่นข้อพิพากต่อเวทีอนุญาโตตุลาการที่เลือกโดย ผู้ลงทุนผู้พิพาก หากภาครัฐและประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งได้ให้ความยินยอมต่อการยื่นข้อพิพากค้านการลงทุนต่อเวทีนั้นใน ความตกลงทวิภาคีที่มีอยู่ทั้งภาครัฐและประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นภาคี

ปัจจุบันของประเทศไทยเพื่อเป็นการรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของคน ก่อนที่จะเริ่มการดำเนินการในเวทีระดับข้อพิพาทด้วย ที่อ้างถึงในวรรค ๕

๑๓. ประเทศไทยจะต้องไม่ให้การคุ้มครองทางการทูต หรือยื่นข้อเรียกร้องสิทธิระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับข้อพิพาทซึ่งผู้ลงทุนของประเทศไทยนั้นและประเทศไทยอื่นได้ยินยอมที่จะยื่นหรือได้ยื่นต่ออนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อนี้ เว้นแต่ประเทศไทยอื่นนั้นไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามคำชี้ขาดข้อพิพาทนั้น และเพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรคนี้ การคุ้มครองทางการทูตไม่หมายรวมถึงการแลกเปลี่ยนทางการทูตที่ไม่เป็นทางการด้วยความมุ่งประสงค์เดียว คือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการระดับข้อพิพาท

๑๔. คำชี้ขาดของคณะผู้พิจารณาถือเป็นที่สุดและมีผลผูกพันคู่พิพาท คำชี้ขาดจะไม่มีผลผูกพัน เว้นแต่ระหว่างคู่พิพาทและในกรณีที่เกี่ยวข้องนั้นโดยเฉพาะ

ข้อ ๑๙ ข้อพิพาทร่วมกันประเทศไทย

เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ ข้อพิพาทด้วย ที่เกี่ยวกับการตีความ การปฏิบัติตาม หรือการบังคับใช้ความตกลงฉบับนี้จะต้องระดับโดยวิธีพิจารณาและกลไกที่กำหนดไว้ในความตกลงว่าด้วยกลไกการระดับข้อพิพาทภายใต้กรอบความตกลง

ข้อ ๒๐ ข้อยกเว้นทั่วไป

๑. ภายใต้ข้อกำหนดว่า มาตรการที่จะกล่าวต่อไปจะไม่ถูกใช้ในลักษณะที่ก่อให้เกิดช่องทางในการเลือกปฏิบัติโดยตามอำเภอใจหรือไม่มีเหตุผลอันควรระหว่างกลุ่มประเทศไทย หรือผู้ลงทุนของประเทศไทยนั้นในกรณีที่อยู่ในสภาวะที่คล้ายคลึงกัน หรือก่อให้เกิดข้อจำกัดที่แย่งแฝง ต่อผู้ลงทุนหรือการลงทุนโดยผู้ลงทุนของประเทศไทยอื่น ไม่มีความใดในความตกลงฉบับนี้จะถูกตีความให้ขัดขวางประเทศไทยได้ในการรับหรือบังคับใช้มาตรการที่

- (ເອ) จำเป็นในการคุ้มครองศิลธรรมของประชาชน หรือรักษาความสงบเรียบร้อยสาธารณะ²²
- (ບີ) จำเป็นเพื่อคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช

²² ข้อยกเว้นเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยสาธารณะ อาจจะยกเว้นได้เฉพาะในกรณีที่มีภัยคุกคามที่รุนแรงมากและอย่างแท้จริงเกิดขึ้นแก่ผลประโยชน์ขั้นพื้นฐานของสังคมอย่างโดยย่างหนัก

- (ซ) จำเป็นเพื่อประกันการปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบังคับ ซึ่งไม่ขัดต่อบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ รวมถึงกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับ
- (หนึ่ง) การป้องกันการปฏิบัติที่หลอกลวงหรือฉ้อฉล เพื่อจัดการกับผลกระทบจากการผิดสัญญา
- (สอง) การคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการประมวลและการเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล และการรักษาความลับของประวัติหรือบัญชีส่วนบุคคล
- (สาม) ความปลอดภัย
- (ดี) ไม่สอดคล้องกับข้อ 3 (การประติบัติเยี่ยมคนชาติ) หากการปฏิบัติที่แตกต่างนั้นมุ่งที่จะประกันการกำหนดหรือการจัดเก็บภาษีทางตรงที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือผู้ลงทุนของประเทศอาทิใดๆ อย่างเท่าเทียมกันและมีประสิทธิภาพ²³
- (อี) ถูกกำหนดขึ้นเพื่อการคุ้มครองทรัพย์สมบัติแห่งชาติที่มีคุณค่าทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือ
- (เอฟ) เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้สืบไป หากมาตรการ เช่นว่านี้ได้ทำให้เกิดผลพิรุณกับการจำกัดการผลิตหรือการบริโภคภายในประเทศ

2. ในกรณีที่มีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับมาตรการที่มีผลกระทบต่อการให้บริการทางการเงิน วรรค 2 (ข้อบังคับภายในประเทศ) ของภาคผนวกว่าด้วยการบริการการเงินของแก้ตส์จะต้องถูกรวบเข้าไว้และถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้ โดยอนุโลม

ข้อ 21 ข้อยกเว้นด้านความมั่นคง

1. ไม่มีความได้ในความตกลงฉบับนี้ที่จะถูกตีความ

²³ เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุรัตคานี ให้รวมเชิงอรรถ 6 ของข้อบที่ XIV ของ แก้ตส์ จะต้องถูกรวบเข้าไว้และถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม

- (ເອ) กำหนดให้ประเทศภาคีได้ให้ข้อมูลใดๆ ที่ตนพิจารณาแล้วเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะขัดต่อผลประโยชน์ในด้านความมั่นคงที่มีความสำคัญยิ่งของตน หรือ
- (ບີ) ขัดขวางประเทศภาคีได้ในการดำเนินการใดๆ ที่พิจารณาแล้วเห็นว่า จำเป็นเพื่อปกป้องผลประโยชน์ในด้านความมั่นคงที่มีความสำคัญยิ่งของตน
- (หนึ่ง) การกระทำที่เกี่ยวกับการค้าอาวุธ ยุทธภัณฑ์ และเครื่องมือสังหาร และเกี่ยวกับการค้าสินค้าและวัสดุอื่น หรือเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งกระทำโดยทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อความมุ่งประสงค์ในการจัดหาให้แก่หน่วยจัดตั้งทางทหาร
- (สอง) การดำเนินการในยานสังหาร หรือภาวะฉุกเฉินในความสัมพันธ์ภายใน หรือระหว่างประเทศ
- (สาม) เกี่ยวกับวัสดุที่สามารถแตกตัวและรวมตัวทางอะตอม หรือวัสดุที่เกิดขึ้นจากวัสดุนั้น
- (ສີ) การดำเนินการเพื่อปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคที่สำคัญยิ่ง ซึ่งรวมถึงโครงสร้างการสื่อสาร พลังงาน และประปา จากความพยายามที่มีเจตนาจะทำลาย หรือทำให้โครงสร้างพื้นฐานเสื่อมถอยลง หรือ
- (ຕີ) ขัดขวางประเทศภาคีจากการดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้กฎหมายประเทศนั้น หรือการใช้มาตรการทางการค้า ที่จำกัดสิ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

2. ให้แจ้งคณะกรรมการดำเนินงานถึงมาตรการที่ใช้ในวรรค 1 (ບີ) และ (ຕີ) และการเลิกใช้มาตรการเหล่านี้ โดยครบถ้วนที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ข้อ 22 มาตรการทางภาษี

ไม่มีความได้ในความตกลงฉบับนี้จะกระทบต่อสิทธิและพันธกรณีของประเทศภาคีภายใต้ความตกลงทางภาษีใดๆ ที่ภาคีดังกล่าวเป็นภาคี ในกรณีของความไม่สอดคล้องกันระหว่างความตกลงนี้กับความตกลงทางภาษีนี้ ให้ดีอ่อนความตกลงทางภาษีดังกล่าวเป็นหลักเท่าที่มีความไม่สอดคล้องกัน

ข้อ 23 ความสัมพันธ์กับความตกลงอื่น

- ไม่มีความได้ในความตกลงฉบับนี้ที่จะถูกตีความเพื่อทำให้สิทธิหรือพันธกรณีใดของประเทศไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยเหล่านี้เป็นภาคีอยู่เต็มเสียไป
- หากพันธกรณีระหว่างประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันหรือที่จะกำหนดขึ้นในอนาคตระหว่างประเทศไทยนอกเหนือไปจากความตกลงฉบับนี้ ส่งผลให้ผู้ดูแลทุนของประเทศไทยและการลงทุนโดยผู้ดูแลทุนของประเทศไทยอยู่ในสถานะที่จะได้รับการปฏิบัติที่ได้รับการอนุเคราะห์ที่ดีไปกว่าที่กำหนดไว้ในความตกลงฉบับนี้ สถานะดังกล่าวจะไม่ถูกกระทบโดยความตกลงฉบับนี้

ข้อ 24 การจัดการด้านสถาบัน

สถาบันที่กำหนดไว้ใน ข้อ 5.3 ของกรอบความตกลงจะกำกับ คุ้มครอง ประสาน และทบทวนการใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้ตามความเหมาะสม

ข้อ 25 การหารือ

ประเทศไทยตกลงที่จะหารือซึ่งกันและกันตามกำหนดการร่องข้องของประเทศไทยได้ภาคหนึ่งในเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่ครอบคลุมโดยความตกลงฉบับนี้ หรือมีผลกระทบต่อการใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 26 การทบทวน และการเปิดเสรีในอนาคต

- สถาบันที่กำหนดไว้ใน ข้อ 5.3 ของกรอบความตกลงจะต้องทบทวนการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้
- ประเทศไทยจะขยายการเปิดเสรีผ่านการเจรจาในอนาคต โดยมีเป้าหมายที่จะลดหรือเลิกข้อกำหนดที่มีอยู่ตามที่ระบุไว้ในตารางข้อสรุป ที่เป็นไปตาม ข้อ 9 (ข้อสรุป) บนพื้นฐานของประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย และความสมดุลย์โดยรวมระหว่างสิทธิและพันธกรณี

ข้อ 27
แผนงาน

1. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องเข้าร่วมในการหารือ

- (ເອ) ข้อ 4 (การประดิษฐ์เยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยึด)
- (ບີ) องค์ประกอบในเรื่อง ทริมส์-พลาส สำหรับ ข้อ 6 (ข้อกำหนดให้ปฏิบัติ)
- (ຕີ) ตารางข้อสรุปของความตกลงฉบับนี้
- (ດີ) กระบวนการในการแก้ไขตารางข้อสรุปที่จะนำมาใช้ณ วันที่ตารางข้อสรุปภายใต้ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ
- (ອີ) ภาคผนวกเรื่อง การเวนคืนและการซดเชย
- (ເອີ) ภาคผนวกเรื่อง มาตรการทางภาษีและการเวนคืน และ
- (ຈີ) ข้อ 18 (การระจับข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศภาคีกับผู้ลงทุนของประเทศภาคีอิกฝ่ายหนึ่ง)

2. กลุ่มประเทศภาคีจะสรุปผลการหารือที่กล่าวถึงในวรรค 1 ภายใน 5 ปีนับจากวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ เว้นแต่ว่ากลุ่มประเทศภาคีจะตกลงเป็นอย่างอื่น การหารือจะถูกคุ้มโดยคณะกรรมการดำเนินงานซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้ข้อ 5.3 ของกรอบความตกลง

3. ตารางข้อสรุปของความตกลงฉบับนี้ที่กล่าวถึงในวรรค 1 จะมีผลบังคับใช้ณ วันที่ตกลงกันโดยกลุ่มประเทศภาคี

4. ไม่คำนึงถึงได้ที่ขัดแย้งในความตกลงฉบับนี้ ข้อ 3 (การประดิษฐ์เยี่ยงคนชาติ) ข้อ 4 (การประดิษฐ์เยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยึด) ข้อ 7 (ผู้บริหารอาชญากรรมและคณะกรรมการบริหาร) ข้อ 9 (ข้อสรุป) และในกรณีของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ข้อ 6 (ข้อกำหนดให้ปฏิบัติ) จะไม่มีผลใช้บังคับมากกว่าตารางข้อสรุปภายใต้ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับดังที่กำหนดไว้ในวรรค 3

ข้อ 28
ภาคผนวก และตราสารที่จะตกลงกัน

ความตกลงฉบับนี้จะรวมถึง

- (ເອ) ภาคผนวก และเนื้อหาภายในให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้ และ
- (ນີ) ตราสารทางกฎหมาย ทั้งหมดที่จะตกลงกันทำขึ้นในอนาคตตามความตกลงฉบับนี้

ข้อ 29
การแก้ไขเพิ่มเติม

ให้สามารถแก้ไขความตกลงฉบับนี้โดยการตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรของกลุ่มประเทศภาคี

ข้อ 30
การเก็บรักษา

สำหรับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ความตกลงฉบับนี้จะเก็บรักษาไว้กับเลขานุการอาเซียน ผู้ซึ่งจะต้องส่งสำเนาที่รับรองถูกต้องของความตกลงให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนเดลากะประเทศโดยพลัน

ข้อ 31
การมีผลใช้บังคับ

- ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับในวันแรกของเดือนที่สอง หลังจากวันที่ประเทศสมาชิกอาเซียน อย่างน้อยหนึ่งประเทศและเก้าหลีได้แจ้งให้ประเทศภาคีอื่นทั้งหมดเป็นลายลักษณ์อักษรในการเสร็จสิ้นกระบวนการภายใต้
- ประเทศภาคีจะต้องแจ้งประเทศภาคีอื่นทั้งหมดเป็นลายลักษณ์อักษรเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการภายใต้ความตกลงฉบับนี้แล้ว
- ในกรณีที่ประเทศภาคีไม่สามารถดำเนินกระบวนการภายใต้ความตกลงฉบับนี้ตามวันที่ระบุไว้ในวรรค 1 ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับสำหรับประเทศภาคีนั้นเมื่อพ้นกำหนด 30 วันนับจากวันที่ประเทศภาคีนั้นได้แจ้งให้ประเทศภาคีอื่นทั้งหมดเป็นลายลักษณ์อักษรถึงการเสร็จสิ้นกระบวนการ

ภายในดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ประเทศภาคีนี้จะต้องผูกพันภายใต้กฎหมายที่และเงื่อนไขเดียวกันของความตกลงฉบับนี้ ซึ่งรวมถึง ข้อผูกพันต่อไปที่ได้ทำโดยประเทศภาคีอื่นภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ณ เวลาของการแข่งขัน โดยให้อีกฝ่ายรับทราบว่า ประเทศภาคีดังกล่าวได้แจ้งให้ประเทศภาคีอื่นทั้งหมดเป็นลายลักษณ์อักษรถึงการเสร็จสิ้นกระบวนการภายในก่อนวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลของแต่ละฝ่าย ได้ลงนามความตกลงว่าด้วยการลงทุนภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจซึ่งครอบคลุมด้านต่างๆ ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนติ้งเชียงราย เมืองตาก จังหวัดตาก ประเทศไทย

ทำขึ้น ณ (เมือง) (ประเทศไทย) (วันที่) เป็นคู่ฉบับภาษาจังกฤษ

ภาคผนวก 1
การให้ความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษร

ในการณ์ที่กฎหมายภายใน ข้อบังคับและนโยบายแห่งชาติของประเทศไทยกำหนดให้การลงทุนที่ครอบคลุม ต้องได้รับความเห็นชอบเป็นการเฉพาะเป็นลายลักษณ์อักษร ประเทศไทยจะต้อง

- (ເອ) แจ้งประเทศไทยอื่นทั้งหมดผ่านสำนักเลขานุการอาเซียนให้ทราบรายละเอียดในการติดต่อ หน่วยงานของตนที่มีอำนาจให้ความเห็นชอบดังกล่าว
- (ບີ) ในกรณีที่คำขอไม่สมบูรณ์ให้ระบุและแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้ยื่นคำขอถึงข้อมูล เพิ่มเติมทั้งหมดที่ต้องการ ภายใน 1 เดือน นับจากวันที่ได้รับคำขอดังกล่าว
- (ຕີ) แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบเป็นลายลักษณ์อักษรว่าการลงทุนนี้ได้รับความเห็นชอบเป็นการ เฉพาะหรือได้รับการปฏิเสธภายใน 4 เดือนนับจากวันที่หน่วยงานที่มีอำนาจได้รับคำขอที่ สมบูรณ์ และ
- (ດີ) ในกรณีที่คำขอถูกปฏิเสธ ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอเป็นลายลักษณ์อักษรถึงเหตุผลสำหรับการ ปฏิเสธดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอจะต้องมีโอกาสในการยื่นคำขอใหม่ตามแต่ดุลยพินิจของผู้ยื่นคำ ขอ